

Valgtinget

Innholdsfortegnelse

Valgtinget/valgdagen	1
Nøytralitet	1
Stemmestyrets ansvar og oppgaver	1
Valgfunksjonærer	2
Åpning og stenging	2
Uro i valglokalet.....	2
Tom for stemmesedler	2
Mottak av stemmer i særskilt omslag	2
Velgeren er prest eller lek kirkelig tilsatt	3
Velgeren mener det er feil i manntallet.....	3
Velgeren er manntallsført i et annet sokn	3
Velgeren er manntallsført i annen stemmekrets i soknet.....	3
Velgeren har stemt ved forhåndsstemming.....	3
Velgere uten legitimasjon	3
Velgeren legger en ustemplet stemmeseddel i valgurnen	3
Velgeren forlater lokalet uten å legge stemmeseddel i urnen	3
Rett til hjelp	3
Presse og valgundersøkelser	4
Protokoll	4
Mottak av stemmer på valgtinget.....	4
Veiledning.....	4
Mottak av stemme	4
Legitimasjon	4

Valgtinget/valgdagen

Nøytralitet

Det er svært viktig at valgfunksjonærene og stemmestyret er nøytrale, og de skal ikke under noen omstendigheter anbefale spesielle kandidater eller lister. Valgfunksjonærer skal ikke gå med jakkemerker, t-skjorter eller lignende med kirkepolitisk innhold.

Stemmestyrets ansvar og oppgaver

Stemmestyret er ansvarlig for gjennomføringen av valget i valglokalet. Lederen for stemmestyret sørger for at arbeidet i valglokalet blir organisert og fordelt på stemmestyrets medlemmer.

Ansvaret innebærer at lokalet blir åpnet og stengt til fastsatt tid og at manntallslistene, stemmesedler og valgurner blir levert til valgstyret for optelling, samt et ansvar for rapportering og kontakt med valgstyret.

Stemmestyret kan selv utføre alle oppgavene i valglokalet eller få hjelp av valgfunksjonærer. Et medlem av stemmestyret bør jevnlig inspisere valgavluksene for å kontrollere at det til enhver tid er tilgjengelige stemmesedler for alle valglistene og nok skrivesaker.

Valgfunksjonærer

Valgfunksjonærene kan krysse i manntallet, stemple stemmesedler og passe på at velgeren legger stemmesedlene i valgurnen.

Åpning og stenging

Stemmestyret skal åpne og stenge dørene til valglokalet nøyaktig på de tidspunkt som er satt av valgstyret. Valglokalet skal være åpent sammenhengende i de fastsatte tidene, og det er ikke tillatt å stenge lokalet underveis (f.eks. til matpause).

Stemmestyrets leder erklærer valgtinget åpnet (tekst står i permen): «Med dette erklærer jeg valgtinget i ... stemmekrets i ... sokn ved kirkevalget 2023 for åpnet. Stemmegivningen kan ta til».

Ved stenging skal dørene lukkes, og de som er inne i valglokalet skal få stemme. Dersom det er kø utenfor dørene ved stenging, skal stemmestyret skaffe seg oversikt over hvem som var til stede før stengt tid. Disse skal få avgi stemme. Dette kan gjøres ved at en valgfunksjonær stiller seg bakerst i køen utenfor lokalet.

Uro i valglokalet

Stemmestyrets leder kan vise bort personer som skaper uro eller driver valgagitasjon i valglokalet, eller i de rom velgeren må passere for å komme til valglokalet.

Eksempel på slik oppførsel er sjikanering av velgere, støyende adferd, loddsalg, innsamlinger og lignende.

Bortvisningen gjelder for uro. Dersom personen møter på nytt og grunnlaget for bortvisning er borte, skal personen få avgi stemme.

Tom for stemmesedler

Det skal til enhver tid være tilstrekkelig med stemmesedler for alle valglistene. Dersom en går tom for stemmesedler i et valglokale, må dere kontakte Linda, tlf. 45231741 som kommer med nye.

Mottak av stemmer i særskilt omslag

1. Stemmemottaker stempler stemmesedlene.
2. Velgeren legger stemmesedlene i hver sin stemmeseddelkonvolutt (hvit konvolutt for menighetsrådsvalg og farget for valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet).
3. Stemmeseddelkonvoluttene legges i en omslagskonvolutt med velgerens navn, adresse og fødselsdato påført utenpå.
4. Valgfunksjonær skriver tid og sted for stemmegivningen på omslagskonvolutten og signerer.
5. Omslagskonvoluttene nummereres og føres på Skjema 8.8.4 Liste over mottatte stemmer i særskilt omslag på valgdagen.
6. Omslagskonvoluttene bør legges i urnen.

Kirkevalget		
Navn:		
Fødselsdato:		
Adresse:		
Postnummer/land:		
Leggelses- sted/valg:		
Hvis du er stemmemottaker		
Stemmetid:	Tid:	Sted:

Velgeren er prest eller lek kirkelig tilsatt

Hvis velgeren har markering i manntallet på at vedkommende har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt, skal velgeren kun levere stemmeseddel for valg av menighetsråd. Dersom velgeren mener at dette er feil, skal en ta i mot stemmesedlene i særskilt omslag. I tillegg skal velgeren fylle ut Skjema 4.2.7: Krav om retting av feil i manntall, som skal legges ved i omslagskonvolutten. Valgstyret avgjør spørsmålet om stemmerett.

Velgeren mener det er feil i manntallet

Dersom velgeren mener at han eller hun skulle stått i manntallet i stemmekretsen, skal en ta i mot stemmesedlene i særskilt omslag. I tillegg skal velgeren fylle ut Skjema 4.2.7: Krav om retting av feil i manntall, som skal legges ved i omslagskonvolutten. Valgstyret avgjør spørsmålet om stemmerett.

Velgeren er manntallsført i et annet sokn

Dersom det er åpnet for stemmegivning i hele fellesrådsområdet, kan en ta imot stemmesedler i særskilt omslag. Dersom det ikke er åpnet for stemmegivning i hele fellesrådsområdet, må velgeren reise til sitt sokn for å stemme.

Velgeren er manntallsført i annen stemmekrets i soknet

Dersom velgeren kommer til et valglokale utenfor sin stemmekrets, kan stemmemottaker ta imot stemmesedlene i særskilt omslag.

Velgeren har stemt ved forhåndsstemming

Velgere som har forhåndsstemt, kan ikke ombestemme seg og stemme på nytt. Det gjelder også hvis velgeren har forhåndsstemt digitalt. Dersom en velger krever å stemme, skal ikke vedkommende avvises selv om det er krysset i manntallet. Stemmesedlene skal tas imot i særskilt omslag, for å bli behandlet av valgstyret.

Velgere uten legitimasjon

Dersom stemmemottaker kjenner velgeren er det ikke nødvendig å vise legitimasjon. Dersom en ukjent velger ikke kan bevise sin identitet, får ikke vedkommende stemme og må komme tilbake med legitimasjon.

Velgeren legger en ustemplet stemmeseddel i valgurnen

Dersom velgeren ved en feil legger en ustemplet stemmeseddel i valgurnen, skal ikke urnen åpnes for å ta ut stemmeseddelen. Feilen blir rettet opp ved at velgeren henter en ny stemmeseddel som blir stemplet og lagt i urnen. Den ustemplede seddelen vil bli forkastet. Dette skal noteres som avvik i stemmestyrets protokoll.

Velgeren forlater lokalet uten å legge stemmeseddel i urnen

Dersom en velger som er krysset i manntallet forlater valglokalet uten å legge stemmeseddel i urnen, bør dette registreres i stemmestyrets protokoll. Vedkommende kan da ikke komme tilbake og stemme. Dersom velgeren forlater valglokalet uten å være krysset i manntallet, skal det ikke registreres.

Rett til hjelp

En velger som på grunn av psykisk eller fysisk funksjonsnedsettelse ikke kan stemme alene, kan etter eget ønske få hjelp av en stemmemottaker eller en annen **person som velgeren selv peker ut**. En stemmemottaker/stemmestyret skal gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt om velgerens stemmegivning. Hvis et stemmestyremedlem/en valgfunksjonær på valgtinget mener at velgeren ikke oppfyller kravene til å motta hjelp, avgjør stemmestyret det. Dersom en annen enn velgeren kommer med en henvendelse til stemmestyret om å hjelpe velgeren,

bør stemmestyret ta kontakt med velgeren for å forsikre seg om at det er velgerens eget ønske som kommer til uttrykk.

Det er viktig at stemmestyret prøver å sikre at det ikke foregår press mot eller utilbørlig påvirkning av velgeren. Dersom en velger ikke er i stand til å ta seg inn i valglokalet, kan vedkommende avgi stemme umiddelbart utenfor.

Presse og valgundersøkelser

Pressen må ikke få tilgang til informasjon om hvor mange stemmesedler som er tatt, og stemmestyret kan heller ikke gi informasjon om dette. Valgundersøkelser er ikke tillatt i valglokalet eller i de rom som velgeren må passere på vei inn/ut.

Protokoll

Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg. Se skjema 9a. Valgstyrets protokoll skal tas inn som vedlegg til menighetsrådets møtebok og underskrives av samtlige tilstedeværende medlemmer av valgstyret.

Stemmestyret fører protokoll i forbindelse med gjennomføring av valget. Se skjema 8

Mottak av stemmer på valgtinget

Veiledning

Gjør velgeren kjent med prosessen og vis velgeren til valgavlukket.

- Valget skal skje usett og i enerom.
- Velgeren kan stemme ved ett eller begge valgene. Dersom velgeren bare vil stemme ved ett valg, kan vedkommende ikke komme tilbake senere og stemme ved det andre valget.
- Velgeren skal bare velge en liste ved hvert av valgene.
- Det er lov å stemme blankt.
- Velgeren kan, men må ikke gjøre endringer. Instruksjon om dette står på seddelen.
- Stemmeseddelen skal brettes en gang, med kandidatlisten inn.

Mottak av stemme

1. Gjør velgeren kjent med reglene og prosessen for stemmegivingen.
2. Vis velgeren inn i avlukket.
3. Be om legitimasjon.
4. Finn velgeren i manntallet og kryss av. a. Dersom velgeren stemmer ved begge valgene: Kontroller at velgeren har to stemmesedler av ulik farge.
5. Stemple stemmeseddelen/stemmesedlene.
6. Velgeren legger stemmesedlene i valgurna.

Legitimasjon

Dersom stemmemottaker kjenner velgeren, er det ikke nødvendig å vise legitimasjon. Dersom en ukjent velger ikke kan bevise identiteten sin, får ikke vedkommende stemme og må komme tilbake med gyldig legitimasjon